

"לדורות" סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל

שאלון לרישום קורות ניצולי השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית וחינוכית. אוסף הסיפורים מפורסם באתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם משפחה: קריסטל	שם פרטי: צילה
---------------------	------------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה
במידה והשאלה אינה נוגעת אלייך, אין צורך לענות עליה

שם משפחה איתו נולדתי: קריסטל	בלועזית Crystal		
שם פרטי איתו נולדתי: צילה	בלועזית Cilia	שנת לידה: 1931	מין: נקבה
עיר לידה: רובנו	בלועזית Rovno	ארץ לידה: פולין	
שם פרטי ושם משפחה של האב: אברהם קריסטל	שם פרטי ושם נעורים של האם: בתיה		
מקום מגורים קבוע לפני המלחמה: רובנו	בלועזית Rovno	ארץ המגורים: פולין	
השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה: (יסודי, תיכון, אוניברסיטה, ישיבה)	מקצוע לפני המלחמה: (תלמיד, סנדלר, מורה)	חבר בארגון או בתנועה: (בית"ר, השומר הצעיר, בני עקיבא)	
מקומות מגורים בתקופת המלחמה: (שם העיר או האזור ושם הארץ)			
במידה והיית בגטו, ציין את שמו	בלועזית		
במידה והיית במחנה עבודה או מחנה ריכוז, ציין את שמו	בלועזית		
המקום בו נודע לך כי הנך אדם חופשי:	תאריך השחרור: 1944		
במידה והיית במחנה עקורים ציין את שמו (מחנות פליטים שהוקמו לאחר המלחמה בעיקר באוסטריה, גרמניה ואיטליה)	ציין מקום אליו חזרת לאחר השחרור		
במידה והיית במחנות מעצר בקפריסין, ציין מתי עד מתי	שנת עליה:	במידה ועלית באנייה, ציין את שמה	
	11/07/48		

אנא ספרי/ על קורותיך לפני המלחמה

(ציוני דרך: הבית בו גדלת, בית הספר, חברי ילדותך; במה עסקו הוריך, המשפחה המורחבת, חגים ומאכלים)

נא לכתוב בגוף ראשון

אני ילידת 1931 שפרצה המלחמה הייתי בת 8 וחצי ואני ילידת פולניה קודם נפגשתי עם הרוסים הפסדתי שנת לימודים. נולדתי בעיר רובנו הייתה בעיר תרבות רוסית דיברו רוסית היינו 4 נפשות בבית. היה לי אח. הוריי נספו בגיל צעיר. אימי בגיל 34 וגם אבי ואחי.

נא ספרי/ על קורותיך בזמן המלחמה

(גירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים במחתרת, השתתפות בבריחה או בהתנגדות, האנשים שהיו בסביבתך בגטו או במסתור, במי נעזרת או אולי למי עזרת):

כאשר הגרמנים הגיעו הם חילקו רישיונות עבודה הם קיבצו בסביבות 1700 יהודים והעלו אותם למשאית וזרקו אותם לבורות וירי בהם.. התארגנו אנשי הרחוב אשר הכינו אוכל והיו נותנים אוכל לשבויים הרוסים. היה חייל בשם יוליוס שאיני זוכרת את שם משפחתו לאחר מכן הקימו גטו בעיר והכניסו לשם את רוב תושבי העיר, אזור היה קרוב מאוד לתחנת רכבת והיה מתנהל שמה יום יום עבודה ואנשים התחילו להפיץ שמועות בגטו והיהודים התחילו לברוח לשדות לכפרים הסמוכים וגם אני ומשפחתי ברחנו אל משפחתה של אחת מהם נשואה לנוצרי ואחרי שקצת נרגע הבלגן חזרנו לכפר והגרמנים אמרו שכל בית שיש בו יהודי יישרף הבית ואז היינו צריכים לזייף תעודות של גויים. ניסיתי לסדר לעצמי עבודה אצל איכר שהכיר את סבתא שלי ושם עברתי את המלחמה. האזור שלנו שוחרר מוקדם יחסית בדצמבר 1944 הרוסים הגיעו אז נשארתי קצת יותר על מנת לטפל במשק, במהלך המלחמה הלשינו על הוריי ואחי ולבסוף הגרמנים הרגו אותם.

אנא ספרי/ על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ

(השחרור וחזרתך הביתה, חיך אחרי המלחמה, העפלה/ עליה):

הידידה היחידה שנשארה לי זו השכנה המורה לנגינה ששאלה לשלומי והם עמדו לעזוב את הכפר לפולניה והם ביקשו שאני אצטרף אליהם ואז הצטרפתי אליהם לבדי ונרשמתי שם לגימנסיה ולא אהבתי את זה אז הלכתי לתנועת נוער ושם שמעתי על פלסטינה יום אחד שמעתי שקבוצה מתארגנת לנסוע לפלסטינה ואני נסעתי איתם וחבריי לקבוצה חיפשו מבוגר שישגיח עלי והם מצאו ונסעתי איתם.

את בעלי הכרתי בגרמניה שתי העליות שלנו עלו ביחד ב11/07/48 הקבוצה הראשונה עלו לאפיקים ואנחנו הגענו לחיפה ואחרי כמה ימים ביקשו שבעלי ייסע ואני אשאר פה ואמרתי בשום פנים ואופן ואז נסעתי ביחד איתו לאפיקים. הגענו לאפיקים שתינו ואז חיפשתי עבודה

נא ספרי/ על חיך בארץ

(תחושותיך בעת עלייתך ארצה, פעילותך הציבורית או התרבותית, המשפחה שהקמת, המסר שברצונך להעביר לדורות הבאים):

בקבוצת אפיקים מצאתי עבודה וגרתי באיזה צריף ומאז אנחנו פה יש לנו 4 בנות ושני נכדים. הרגשה מאוד טובה בארץ ואני מאוד אוהבת את הארץ וטיילתי הרבה בעולם אבל על הארץ אני לא אוותר בחיים.

ראיון: אושרי אבוטבול, קיבוץ אפיקים,

יולי 2013